

***EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ***

TISZAÚJVÁROS, VEGYIPARI FEJLESZTÉS POLIOLOK

a

MOL NYRT.

megrendelésére

készítette:

A

2018

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI**1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: Tiszaújváros, vegyipari fejlesztés poliolkok**

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: Tiszaújváros 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3314, 3327, 3328, 3329 hrsz-ú területei.

1.3. Az ERD megrendelője: MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Hatósági/szakhatósági előírás teljesítése

1.5. Készítette: *Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.*

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdés d) alpontja alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készül, mivel az előzetes régészeti dokumentáció készítése során elvégzett roncsolás mentes vizsgálatok eredményei vagy a beruházás jellege próbafeltárás végzését nem indokolják.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK**2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés**

A tervezett beruházás helyszíne Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, azon belül is Tiszaújváros ipari területén található.

Ez a 483 km² területű Borsodi-ártér északi szélén fekszik. A kis átlagos reliefű, ÉK-ről DNy-ra süllyedő, bizonytalan eredetű medencealjzattal rendelkező kistáj, 88 és 94 m közötti tszf-i magasságú, É-i részén ármentes részekkel tagolt, de egészében ártéri szintű tökéletes síkság. A gyenge lejtésviszonyok miatt gyakoriak a rossz lefolyású területek, uralkodóak a nagy kiterjedésű laposok. Felszíni megjelenésébe változatosságot a gyakran egymásba nőtt futóhomokformák, valamint a Tisza, Sajó-Hernád és a Hejő folyók korábbi futásirányát jelző elhagyott folyómeder-generációk visznek. A bükki hordalékkúpon a pleisztocén során futóhomok formák keletkeztek, a kavicsos és homokos hordalékkúp-felszínt Ny-on löszös homok, K-en löszös, iszapos anyagok takarják. Ezekre települtek az ártéri kistáj jellegből adódóan a Tisza öntésanyagain löszös üledékek, és a rajta képződött nyers öntés-, réti-, sztyepesedő réti szolonyec- és réti szolonyec talajok.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen és 250 méter széles övezetében ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyhez kapcsolódó információt, vagy régészeti lelőhelyre vonatkozó adatot nem találtunk.

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a „Terkepmelleklet” mappa dokumentumaiban ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

A beruházás Tiszaújváros ipari funkciót ellátó külterületén, a MOL Tiszai Olaj Finomítóban zajlik. Itt 1962 óta folyik a szénhidrogén feldolgozás, mely miatt jelentő bolygatással, feltöltésekkel kell számolni.

Az építkezés megkezdése előtt a területen bontási munkálatokkal készítik elő. Ezek során felszámolásra kerülnek felszíni épületek (pl: gépkocsimosó), villamos- és gőzvezetékek és -állomások, gázvezeték tartószerkezetek, betonból készült alapozások és betonnal borított területek.

Mivel a megvalósuló beruházás építési részletei üzleti titok hatálya alá tartoznak, így az alábbi információnál többel nem rendelkezünk:

„A cölöpfúrásokat követően a fővállalkozó először 15 cm mélységben eltávolítja a feltalajt, majd a területet 1 méter magasságig feltölti.”

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái *nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet*, ezért megelőző feltárás elvégzésére nincs szükség.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén ***a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen – a felső bolygatott talajréteg eltávolítása után – régészeti megfigyelést kell biztosítani*** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés).

Mivel a beruházás műszaki paraméterei nem ismertek, a Korm. R. 40 § (10) bekezdése alapján a hatóság elrendelésére a Feltérési projektterv módosítható, és megelőző feltérési keretén belül a Kötv. 22. § (3) (b) alapján próbafeltérési, vagy a Kötv. 22. § (3) (c) alapján teljes területű feltérési végrehajtása írható elő.

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1) bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltérési vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltérést végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltérési esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltérési során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltérést végző intézmény köteles a feltérési terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkalkulációja

3.3.1. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatásági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a Korm. R. 8. melléklete szerinti régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatásági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).

3.3.2. A régészeti költségek összesen

A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható
Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége	Nem kalkulálható
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

3.4. A megelőző feltárás időkerete

Régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak időtartamára kell biztosítani.

3.5. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

A Kötv. 23/E. § (2) bekezdése alapján, a nagyberuházást megelőző feltárás, illetve nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti megfigyelés esetén a Magyar Nemzeti Múzeum a beruházó szerződéskötési szándékáról, annak kézhezvételét követő 5 napon belül értesíti a nagyberuházás megelőző feltárásának elvégzésére jogosult intézményt és koordinálja a szerződéskötést.

A Kötv. 23/E. § (2a) bekezdése alapján a nagyberuházást megelőző feltárást a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum, jelen esetben a Herman Ottó Múzeum (3529, Miskolc, Görgey Artúr u. 28.) végezheti jogszabályban meghatározottak szerint.

A Kötv. 22. § (11) bekezdés alapján a megelőző feltárássra vonatkozó szerződést a feltárássra jogosult intézménynek és a beruházónak a jogszabályban meghatározott adattartalomnak a beruházó által történő rendelkezésre bocsátásától számított 15 napon belül kell megkötni.

A Kötv. 23/E. § (4) bekezdés alapján, ha a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum a megelőző feltárássra vonatkozó szerződést a 22. § (11) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőn belül nem köti meg, akkor a Magyar Nemzeti Múzeum gondoskodik a régészeti feladatellátás elvégzéséről.

Budapest, 2018. augusztus 31.

Trembeczki Júlia

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS

ÜZEMELTETŐ NONPROFIT KFT.

RÉGÉSZETI IGAZGATÓSÁG

Vegyipari fejlesztés - Tiszaújváros, MOL Tiszai Olaj Finomító -

Készítette:
Trembeczki Júlia

Jelmagyarázat

- olaj finomító területe
- beruházás területe
- lelőhely

